

Podcast 258 Wereldse Wijsheid versus Gods Waarheid

“Het evangelie zet onze logica op zijn kop, niet om ons voor gek te zetten, maar om ons wakker te schudden, om ons wakker te kussen uit een dodelijke slaapwandeling “

Transcript

Uit het evangelie volgens Matteüs In die dagen kwam Johannes de dooper en verkondigde in de woestijn van Judea Bekeert u, want het koninkrijk ter hemelen is nabij. Deze is het die de profeet Jesaja bedoelde toen hij zei De stem van een roepende in de woestijn Bereid de weg van de Heer, maakt zijn paden recht.

Tweede zondag van de advent komen we altijd Johannes tegen. Johannes de Dooper. Die wordt ons gepresenteerd En kijk eens hoe hij ons gepresenteerd wordt. En probeer dan niet te glimlachen. Ik bedoel hij ziet er niet uit als een hofprediker. Maar als een woeste profeet. Gehuld in een mantel van kameelhaar. Een leren riem om zijn middel en zo. En hij leeft van wilde sprinkhanen en wilde honing.

Is dit dan de boodschapper van God? Het contrast kan haast niet groter. Je zou denken dat God een PR-adviseur in dienst zou hebben die zou zeggen, misschien is dit niet het beste uithangbord om het koninkrijk van God aan te kondigen.

Maar God lijkt een voorliefde te hebben voor het ongepaste, het onverwachte. De onaangepaste verschijning van Johannes, dat is eigenlijk de boodschap. Want namelijk, dat wat er echt toe doet, dat hoeft niet verpakt te worden in glamour. Zijn eenvoud en zijn rauwheid zijn juist zijn kracht. En onder die ruige buitenkant brandt een radicale gehoorzaamheid.

Johannes mag dan klinken als een rebel, in werkelijkheid is hij de trouwste dienaar. Hij roept de machthebbers ter verantwoording, hij tart de religieuze elite en dan niet uit eigen wijsheid, maar uit gehoorzaamheid aan de waarheid.

Hier treffen we een man aan die niets geeft om de mening van mensen, omdat hij alles geeft om de mening van God. En paradoxaal genoeg is deze woeste man de meest toegewijde mens. Het is een paradox van de geschiedenis. Hij dat elke generatie wordt bekeerd door de heilige die haar het meest tegenspreekt, die totaal tegen de draad ingaat. Kijk maar eens naar de geschiedenis zo gaat het altijd. En Johannes was precies zo'n heilige. En juist daardoor trof hij de harten van de zoekers, want zo gaat het ook altijd.

Stel je dan de reactie eens voor. De gevestigde orde ziet Johannes en noemt hem krankzinnig. Een man die leeft van springhanen en wilde honing, die het comfort van de stad verruilt voor de brandende zon en het stof van de woestijn. Ja, dat moet wel een dwaas zijn.

Maar diep van binnen voelen zelfs de sceptische toeschouwers een vreemd ontwaken als ze hem horen. Johannes schudt hem wakker met scherpe woorden want het laat niks aan... duidelijkheid over. Het is zo duidelijk als het maar zijn kan. Hij gebruikt scherpe woorden van bekering. Gerechtigheid en hoop.

Hij is als een wekker die rammelt in een huis vol slapers. Niemand vindt dat prettig om ruw gewekt te worden. Sommigen willen het alarm het liefst het raam uitgooien. Maar anderen beseffen dat de nieuwe dag is aangebroken. En de manier waarop het evangelie begint... Dat is geen toevaligheid met deze Johannes. Het is een voorproefje van hoe God werkt.

Het christelijk verhaal zet voortdurend onze verwachtingen op zijn kop. De koning der koningen, waar wordt hij geboren? Ja, in een stal tussen de dieren. De redder van de wereld waar groeit hij op? Ja, in een timmermanswerkplaats, in een vergeten dorp van niks werkelijk. En wanneer hij rondtrekt wat verzamelt hij dan? Nou, geen leger van top theologen of marketing deskundigen.

Wat wel? Vissers, tollenaars, eenvoudige vrouwen. En uiteindelijk wint hij niet met het zwaard met macht, maar doorzelf aan een kruis te worden gespijkerd. Alles is omgekeerd, vernedering wordt verhoging, sterven wordt de weg naar het leven, de laatsten zullen de eersten zijn.

En die vreemde logica van het evangelie, die botst frontaal met wat de wereld ons leert. Onze seculiere cultuur zit vol clichés en illusies. Op het

eerst gezicht klinken die wijs... want wat horen we dingen als... volg gewoon je hart, dat is de weg naar het geluk... of wat hoor je nog meer... de mens is maar een toevallig product van natuurkrachten... verwacht er niet teveel van... Of nog zo'n favoriet, wees realistisch, geloven in wonderen is jezelf voor de gek houden.

Nou ja, het klinkt allemaal heel redelijk, totdat je ervaart hoe leeg deze zogenaamde wijsheid eigenlijk is. Velen van ons hebben die dorheid geproefd, een groots en meeslepend leven vol prikkels en prestaties... maar een hart dat apathisch aanvoelt.

De woestijn is dichterbij dan we denken, zelfs te midden van luxe. En dan ineens te midden van die dorre leegte klinkt daar die stem die zegt er is meer mensen, er is meer. Maak de weg vrij voor de Heer. Het evangelie durft te beweren dat juist wat de wereld dwaas noemt ons zal redden. Dat bekering, een woord waar tegenwoordig om gegrinnikt wordt, dat dat in feite de deur is naar bevrijding.

De moderne mens die meent echt verlicht te zijn omdat hij overal vraagtekens bij zet, met het gevolg dat hij dus vaak zelf in een groot vraagteken verandert, in een dobberend stuk wrakhout. En waar drijft dit naartoe? Nou ja, geen idee.

In onze tijd, het is cool om cynisch te zijn om alles te ontleden tot er geen ziel meer in zit, zoals je een ui afpelt om tot de conclusie te komen dat er geen kern in zit.

Maar wat als de waarheid juist leeft In wat we niet kunnen ontleden, wat als die diepe vervulling niet komt het eindeloos alles betwijfelen, maar het durven geloven als een kind.

Het evangelie zet onze logica op zijn kop, niet om ons voor gek te zetten, maar om ons wakker te schudden, om ons wakker te kussen uit een dodelijke slaapwandeling.

We dachten dat we alles wisten. Maar de dorst werd maar niet gelest. En pas toen we dat gekke aanbod van levend water aannamen, merkten we hoe uitgedroogd we waren.

+Rob Mutsaerts - Oisterwijk 2 december 2025